

متن پرسش

سلام علیکم و رحمت الله: برداشت بنده از بعضی دروس جنابعالی این است که جهان هستی اعم از ملک و ملکوت ظهور اسما و صفات الهی بوده ولی بین ظاهر و مظهر یا ظهور و محل ظهور دوییت نیست و ذهن اینها را از هم تفکیک می‌کند مثلاً اسم لطیف در عالم ماده صورت آب بخود می‌گیرد و اسم جمیل صورت گل / ولی اهل حس با حواس ظاهر صورت و شکل می‌بینند و ماهیات را اصل می‌پندارند ولی اهل باطن علاوه بر این صورت نازله ملکوت و باطن آن را هم با قوای باطن و قلب شهود می‌کنند و مسئله ظهور اسما و صفات الهی مثل قوای نفس و آلات قوا نیست که قوه بینایی در موطن چشم ظهور کند و بین این دو یعنی ظهور و محل ظهور دوییت باشد و همین قوه بینایی نمی‌تواند در موطن گوش ظهور کند چون تناسبی بین آن دو نیست آیا این برداشت درست است؟ و اگر درست است سنگ یا خاک ظهور چه اسمی می‌توانند باشند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همین‌طور است که متذکر هستید. در مورد قسمت آخر سؤال خوب است به بحث «برهان صدیقین» و صوت‌های مربوط به آن رجوع شود از آن جهت که وقتی «وجود» در مراتب تشکیکی خود تازل و نازل‌تر می‌شود، در محدودیت خود تا مرتبه عالم ماده نازل می‌گردد و از این جهت پدیده‌های مادی مرتبه‌ای از وجود هستند با محدودیت خاص خود. موفق باشید